

İCRA VE İFLAS HUKUKU

Konu özetleri

Kpss ve kurum sınavları için

® KzmUst
16.01.2010

İcra mahkemesinin görevleri ;

- Hacizde istihkak davalarını incelemek
- İflasta istihkak davalarını incelemek
- İcra ve iflas suçlarını inceleyerek ceza vermek
- Takibin talikine karar vermek
- İlamlı icrada icranın geri bırakılmasına karar vermek
- Şikayet yoluyla gelen ihalenin feshi istemleri incelemek

Genel mahkemelerde görülen icra ve iflas davaları;

- İtirazın iptali davası
- Borçtan kurtulma davası
- Geri alma-istirdat- davası
- Sıra cetveline itiraz davası
- İhtiyati haciz istemi
- Tasarrufun iptali davası
- İflas davası

İcra harçları;

- İcraya başvurma harcı
- Peşin harç (ilamlı takipte peşin harç alınmaz, ancak sadece mahkeme ilamına dayanan icra takiplerinden peşin harç alınmaz)
- Tahsil harcı
- İcranın yerine getirilmesi harcı
- Cezaevleri harcı (**BU HARCIN DİĞERLERİNDEN FARKI BORÇLUYA YÜKLETİLEMESİDİR**)
- Feragat harcı

İLAMSIZ TAKİP;

- ✓ İlamsız takip para ve teminat alacakları ile kiralanan taşınmazların tahliyesi için başvurulabilen ve takibin yürümesi için herhangi bir mahkeme kararına ya da rehin hakkıyla güvence altına alınmış bir alacağa gereksinim olmayan icra takip yoludur.
- ✓ İlamsız takipte ilk aşamada görevli icra organı ; İCRA DAİRESİDİR. Genel yetkili icra dairesi borçlunun yerleşim yeri icra dairesidir. ***şikayet yoluyla yetkisizlik ileri sürülemez.Yetkisizlik yalnız itiraz yoluyla ileri sürülebilir.yetki itirazı icra dairesine yapılır
- ✓ YETKİ İTİRAZININ SONUCU; süresi içinde yapılan yetki itirazıyla icra takibi kendiliğinden durur

GENEL HACİZ YOLUYLA TAKİP;

- ☞ Her türlü para alacağı için genel haciz yoluyla takip yapılması mümkündür
- ☞ PARA VE TEMİNAT ALACAKLARI DIŞINDAKİ ALACAKLAR GENEL HACİZ YOLUYLA TAKİP YAPILAMAZ
- ☞ Alacağın rehinle teminat altına alınmamış olması gerekir
- ☞ Genel haciz yoluyla takip altı temel aşamadan oluşur;
 - 1) Takip talebi; bir icra takip işlemi değildir, taraf takip işlemidir. Çünkü alacaklı tarafında yapılmaktadır
 - 2) Ödeme emri; borçluya karşı yapılan ilk İCRA TAKİP işlemidir
 - 3) Takibin kesinleşmesi
 - 4) Haciz
 - 5) Satış
 - 6) Paraların paylaştırılması

****Alacaklının yaptığı icra takibinden vazgeçip takip talebini geri alabilmesi için borçlunun muvafakatini alması gerekmemektedir**

- ☞ **Takip talebi ile zamanaşımı kesilir. Zamanaşımın kesilmesi için takip talebinin mutlaka yetkili icra dairesine yapılması gerekli değildir, yetkisiz icra dairesine yapılan takip talebi de zamanaşımını keser**
- ☞ İcra müdürü ödeme emri göndermeden önce alacağın varlığını nereden kaynaklandığını vadesini, zamanaşımına uğrayıp uğramadığını araştırma yetkisi yoktur
- ☞ ödeme emrinde ; ödeme emrine 7 gün içinde itiraz edilebileceği, mal beyanında bulunma ihtarı ve borç ödenmez veya itiraz olunmazsa cebri icraya devam edileceği kayıtları yer alır.ödemeye emrini düzenlemek İCRA DAİRESİNİN görevidir

👉 **Ödeme emrine karşı itiraz icra dairesine yapılır. Ödeme emrine itiraz süresi 7 gündür**

Gecikmiş itiraz; 3 gün içinde, icra mahkemesine yapılır(istisnai süre).gecikmiş itirazda takip kendiliğinden durmaz

İtiraz ile şikayet arasındaki farklar;

- 1) tek ortak yön, süredir(7 gün)
- 2) itiraz icra dairesine yapılır, şikayet icra mahkemesine
- 3) itiraz kendiliğinden icra takibini durdurur, oysa şikayet durdurmaz
- 4) itiraz yoluna yalnızca borçlu başvurabilir, şikayette ise herkes
- 5) icra mahkemesi itirazı doğrudan inceleyemez. Bunun için itirazın kaldırılması için başvurulması gerekir,oysa şikayette mahkeme doğrudan inceleme yapar

İTİRAZIN İPTALİ DAVASI;

- Alacaklı olduğunu kanıtlamak için elinde belge olmayan alacaklının, borçlunun itirazını kaldırmak için açtığı davadır
- Dava **1 yıl içinde** açılmalıdır. Görevli mahkeme genel mahkemelerdir
- İtirazın iptali davası sonucunda borçlu haksız bulunursa ve alacaklı dava dilekçe de istemde bulunmuşsa borçlu borç miktarının %40'ından aşağı olmamak üzere icra inkar tazminatına mahkum edilir

İTİRAZIN KALDIRILMASI;

- ❖ Elinde belge olan alacaklının icra mahkemesine başvurarak borçlunun itirazının ortadan kaldırılması işlemi
- ❖ Dava değildir
- ❖ Süresi **6 aydır** görevli yer ise; **İCRA MAHKEMESİDİR**

Türleri;

a) İtirazın kesin kaldırılması;

👉 Borca itiraz durumunda

İtirazın kesin kaldırılmasını sağlayan belgeler;

- 1) İmzası ikrar edilmiş adi senet
Adi senet, kayıtsız şartsız bir para borcunu içermelidir
Adi senedin altındaki imza borçlu tarafından ikrar edilmiş olmalıdır
- 2) Resmi dairelerin ve yetkili makamların verdiği belgeler
- 3) İmzası noterlikçe onaylanmış belgeler
- 4) Kredi kurumlarınca düzenlenen belgeler
- ❖ İtirazın kesin kaldırılması yoluna başvurmak isteyen alacaklı yetkili icra mahkemesine başvurur

İtirazın kaldırılmasının sonuçları;

- a) İcra mahkemesi alacaklının istemiş olması durumunda hükmolunan miktarın %40'ından aşağı olmayan tazminat ödemeye hükmeder
- b) İtirazın kaldırılması ile takip kesinleşir
- c) **BORÇLU BU KARARIN TEBLİĞİNDEN İTİBARE 3 GÜN İÇİNDE MAL BEYANINDA BULUNMAK ZORUNDADIR**

b) İtirazın geçici kaldırılması

👉 adi senet altındaki imza inkar edilir.İCRA MAHKEMESİNE başvurulur

İtirazın geçici kaldırılması yoluna başvurabilmek için 3 koşulun bir arada bulunması gerekir;

- 1) itiraz edilen senedin adi senet olması gerekir
- 2) senedin kayıtsız şartsız para borcunu içermesi gerekir
- 3) borçlunun bu senetteki imzayı inkar etmiş olması gerekir

❖ **İCRA MAHKEMESİNDE İMZA İNCELEMESİNDE TANIK DİNLENEMEZ VE YEMİN KANITINA BAŞVURULAMAZ**

İTİRAZIN GEÇİCİ KALDIRILMASININ SONUÇLARI;

- a) Alacaklı geçici haciz isteyebilir, ancak kesin haciz isteyemez. Borçlu karardan sonra 7 gün içinde BORÇTAN KURTULMAS DAVASI açmazsa veya açıp da reddedilirse geçici haciz kesin hacze dönüşür
- b) Bu karardan sonra borçlu 3 gün içinde mal beyanında bulunmak zorundadır

Borçtan kurtulma davası;

- ✓ İtirazın geçici olarak kaldırılması sonucunda borçlu geçici kaldırma kararının kesin kaldırma kararına dönüşmesini engellemek için alacaklıya karşı açtığı davadır
- ✓ Olumsuz (menfi) tespit davasıdır
- ✓ Borçtan kurtulma davası sonucu verilen hüküm, maddi anlamda kesin hüküm etkisine sahiptir
- ✓ 7 gün içerisinde açılabilir
- ✓ Borçlu 7gün içinde dava açmazsa itirazın geçici kaldırılması kararı kesin kaldırmaya dönüşür,geçici haciz de kesin hacze dönüşür
- ✓ % 15 lik teminat yatırması gerekir borçlunun

OLUMSUZ (MENFİ) TESPİT DAVASI;

- ❖ Takipte borçlu olarak gözüken kişinin takip konusu miktarı ödemedi ya da teminat göstermeden önce borçlu olmadığını belirlenmesi amacıyla açtığı davadır
- ❖ Olumsuz menfi tespit davası haciz yoluyla takibin(ilamsız icrada, ilamlı icrada) dışında rehinin paraya çevrilmesi yoluyla takipte ve iflas yoluyla takipte açılabilir
- a) **Takipten önce açılan olumsuz(menfi) tespit davası;**
 - Takipten önce açılan olumsuz tespit davası, bu davadan sonra alacaklının başvuracağı icra takibini önlemez veya kendiliğinden durdurmaz. ancak borçlu davaya bakan mahkemeden TEMİNAT karşılığında icra takibinin durdurulmasını isteyebilir
- b) **Takipten sonra açılan olumsuz tespit davası;**
 - Takipten önce açılan davadan farkı; teminat gösterilse dahi icra takibinin durması engellenemez

Olumsuz tespit davası görülürken ihtiyati tedbir kararı alınmamış olduğundan takibe devam edilip alacaklıya ödeme yapılmışsa bu durumda mahkeme herhangi bir istemem gerek kalmadan davaya **GERİ ALMA (İSTİRDAT)** davası olarak devam eder

GERİ ALMA(İSTİRDAT) DAVASI

Koşullar;

- 1) Borç olmayan bir paranın ödenmiş olması
- 2) Paranın icra takibi sırasında ve icra tehdidi altında denmesi
- 3) Davanın 1 yıl içinde açılmış olması

** geri alma davası sonunda icra inkar tazminatına hükmedilemez**

- 4) Bu dava sonucunda verilen hüküm kesin hüküm oluşturur

- ❖ **Borçlu takibin iptalini veya ertelenmesini en geç paraların paylaştırılması aşamasına kadar isteyebilir. Çünkü paraların paylaştırılması ile icra takibi son bulur**

HACİZ;

- ❖ Yetkili icra dairesine yapılmalıdır
- ❖ Kayıtsız şartsız yapılmalıdır
- ❖ Alacaklı ödeme emrinin tebliğinden itibaren 1 yıl içinde haciz isteyebilir
- ❖ ***ALACAKLI SÜRESİNDE HACİZ İSTEMEZ VEYA HACİZ İSTEMİNİ GERİ ALDIKTAN SONRA BİR YILLIK SÜRE İÇİNDE YENİLEMEZSE YALNIZCA DOSYA İŞLEMEDEN KALDIRILIR; YOKSA İCRA TAKİBİ SON BULMAZ***
- ❖ İcra müdürü haciz isteminden itibaren 3 gün içinde haczi yapmalıdır
- ❖ Resmi tatil günlerinde haciz yapılabilir
- ❖ Gece vakti ise kural olarak haciz yapılamaz
- ❖ ***Haciz yapılırken belirli bir sıraya uyulması gerektiği ifade eden kurala HACİZDE TERTİP(SIRA) denir***

TAMAMI HACZEDİLEMEYEN MALLAR;

- 1) Kişiyi sıkı sıkıya bağlı haklar
- 2) Ana ve babanın çocuk malları üzerindeki kullanma hakkı
- 3) Oturma hakkı ve diğer irtifak hakları
- 4) Manevi tazminat istemleri
- 5) Ölünceye kadar bakma alacaklısının hakkı
- 6) İl özel idarelerine ait mallar haczedilemez

- 7) Devlet üniversitelerinin malları
- 8) **KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİNİN MALLARI HACZEDİLEBİLİR**
- 9) **TRT, KIZILAY, İSKENDERUN DEMİR ÇELİK MÜESSESİ GİBİ BENZERİ KURULUŞLARIN MALLARI DA DEVLET MALİ KAPSAMINA GİRMEDİĞİNDEN BU KURUMLARIN MALLARI HACZEDİLEBİLİR**
- 10) Sosyal sigortalar kurumunun ve bağkurun malları haczedilemez
- 11) Vazgeçilmesi mümkün olmayan mutfak ve pek lüzumlu ev eşyası haczedilemez
- 12) **BORÇLU ÇİFTÇİ İSE KENDİSİNİN VE AİLESİNİN GEÇİMİ İÇİN ZORUNLU OLAN ARAZİ VE ÇİFT HAYVANLARI VE TARIM ALETLERİ HACZEDİLEMEZ**
- 13) Doktorun steteskopu
- 14) Avukatın daktilosu
- 15) Terzinin dikiş makinesi
- 16) **Yola çıkmaya hazır gemi**
- 17) Burs kredi ve nakdi yardımlar
- 18) Vatani hizmet tertibinden bağlanan aylıklar
- 19) Telefon numaraları ve hatlar
- 20) Borçlunun ve ailesinin iki aylık yiyecek ve yakıtları
- 21) Borçlunun kendisine yeten evi
- 22) İlama bağlı nafakalar

HACZEDİLEBİLİR MALLAR:

- 1) KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİNİN MALLARI HACZEDİLEBİLİR
- 2) TRT, KIZILAY, İSKENDERUN DEMİR ÇELİK MÜESSESİ GİBİ BENZERİ KURULUŞLARIN MALLARI DA DEVLET MALİ KAPSAMINA GİRMEDİĞİNDEN BU KURUMLARIN MALLARI HACZEDİLEBİLİR
- 3) Özel hastanelerin bilgisayarları
- 4) Otel yatakları
- 5) Tacirin otomobili
- 6) ZAHİRECİNİN BASKÜLÜ
- 7) Otobüs firmasının otobüsü
- 8) Taksi şoförünün otomobili
- 9) Doktorun ultrason cihazı
- 10) Nafaka borçları

BİR KISMI HACZEDİLEMEYEN MALLARI;

- 1) Maaşlar ve ücretler
- 2) **Emekli aylıkları**
- 3) İşçilerin aylıkların ¼ ünden fazlası haczedilemez
- 4) İntifa hakları ve hasılatı
- 5) İlama bağlı olmayan nafakalar

HACZE İŞTİRAK;

- a) **Adi katılma(takipli iştirak);** önceden bir takip yapılarak başkasının koydurduğu hacze katılmadır
 - 1) Takip yapmış olma koşulu
 - 2) İlk haciz sahibinin takibi ilamsız ise katılan alacaklının alacağı ilk haciz sahibinin takip talebinden önce doğmuş olmalıdır
 - 3) İlk haciz sahibinin takibi ilamlı takip ise katılan alacaklının alacağı ilamın verildiği davansın açıldığı tarihten önce doğmuş olmalıdır
- ❖ İCRA MÜDÜRÜ HACZEDİLEN MALLARIN BEDELİNİN KATILMAYLA BİRLİKTE TÜM ALACAKLILARIN ALACAĞINI KARŞILAYAMACAĞINI ANLARSA **İLAVE HACİZ** YAPAR
- b) **İmtiyazlı katılma(takipsiz iştirak);** takip yapmadan başka bir alacaklının koydurduğu hacze katılmadır

İmtiyazlı kişiler;

- 1) Borçlunun eşi
- 2) Borçlunun çocukları
- 3) Borçlunun veli vasi ve kayyımı olduğu kişiler
- 4) Ölünceye kadar bakma alacaklısı

HACİZDE İSTİHKAK DAVASI;

- ❖ Borçluya ait olup olmadığı anlaşılamayan mallar çekişmeli mallar denir. Çekişmeli malların hacizden kurtarılması için açılan davaya istihkak davası denir. Çekişmeli mallar haczedilebilir anca hacizde tertip sırasına göre en son haczedilir
- ❖ İstihkak konusunu yalnızca mülkiyet ve rehin hakkı teşkil edebilir
- ❖ Üçüncü kişi 7 gün içinde icra mahkemesinde istihkak davası açmalıdır
- ❖ İSTİHKAK DAVASINDA KANITLAR DELİL SUNMA BAKAMINDAN HUMK DA YER ALAN KANITLARLA BAĞLI DEĞİLDİR. HER TÜRLÜ KANIT KULLANILABİLİR. HAKİM KANITLARI SERBESTCE TAKDİR EDER.

SATIŞ (PARAYA ÇEVİRİLME)

- ✓ Haczedilen mallar alacaklıya verilmez. Haczin amacı haczedilen malların satılarak alacaklıya alacağı paranın sağlanmasıdır
- ✓ Haczedilen mallar kural olarak istem üzerinde satılır. İstisna olarak kıymeti süratle düşmekte veya korunması ve bakımı masraflı ise icra müdürünün istemi olmadan da her zaman bu malların satılmasına karar verebilir

Hacizli TAŞINIR mallar ve alacaklar için satış isteme süresi; **1 yıldır**

Taşınmaz mallar için ise **2 yıldır**.

**** süresi içinde satış istenmezse haciz kalkar ancak takip sona ermez. Yalnızca haciz kalkar**

Taşınır malların satılması;

- ❖ Taşınır mallar kural olarak açık arttırma yolu ile satılır
- ❖ **Birinci arttırmada** ihalenin yapılabilmesi için; satış bedelinin malın tahmin edilen değerinin **%60 ını** veya satış isteyen alacaklının alacağına rüçhan olan alacaklıların toplamından hangisi daha fazla ise onu ve ayrıca her iki durumda da satış paylaşırma giderlerini karşılaması gerekir. **İkinci arttırmada** en yüksek pey sürene ihale yapılır. Ancak bu ihalenin yapılabilmesi için satış bedelinin tahmin edilen değerinin **%40 ını** karşılaması gerekir.
- ❖ Arttırma bedeli ikinci arttırma için koşulları taşıyorsa bir kez daha arttırma geri bırakılmaz, yalnızca satış düşer, satış düşmesine karşı takip sona ermez. GEREK BİRİNCİ ARTTIRMADA GEREKSE İKİNCİ ARTTIRMADA İHALENİN YAPILMASI İLE O MALIN MÜLKİYETİ ALICIYA GEÇER, ANCAK SATIŞ BEDELİ ÖDENMEDİKÇE VE İHALE KESİNLEŞMEDİKÇE MAL ALICIYA TESLİM EDİLMEZ.

Taşınmaz malların satılması;

- ❖ Kural olarak açık arttırma yoluyla satılır. Ancak iki istisnası vardır 1) iflasta ve malvarlığının terki suretiyle konkordato da taşınmazlar alacaklılar karar verirse pazarlık yoluyla satılabilir
- ❖ Arttırmanın satıştan 1 ay önce ilan edilmesi gerekir
- ❖ İstem tarihinden 2 ay içinde satış işlemi yapılır
- ❖ Satış bedeli için 10 güne kadar süre verilebilir
- ❖ İkinci arttırma birinci arttırmadan 10 gün sonra yapılır

İHALENİN FESHİ;

- ✓ İhalenin feshi şikayet yoluyla icra mahkemesinden istenebilir
- ✓ İhalenin feshi 7 gün içinde istenebilir
- ✓ İHALENİN FESHİ İSTEMİNİN REDDİ KARARI MADDİ ANLAMDA KESİN HÜKÜM OLUŞTURUR

SIRA CETVELİ; alacaklıların birden fazla olması durumunda elde edilen paranın alacaklılar arasında nasıl dağıtılacağını gösteren listedir

Sırayla;

- 1) Devletin bir malın ayınından doğan alacakları
- 2) Rehinli alacaklar
- 3) İmtiyazlı alacaklar(işçi alacakları, velayet ve vesayetden doğan alacaklar gibi)
- 4) İmtiyazsız alacaklar

**** sıra cetveline 7 gün içinde genel mahkemeye itiraz davası ile başvurulabilir. Ancak şikayet yolu denenirse genel mahkemeye değil icra mahkemesine başvurulur. Ortak yönleri süredir ikisi de 7 gün içinde yapılır**

ACİZ BELGESİ; paraların paylaşılması sonunda alacağını tamamen alamayan alacaklıya ödenmeyen alacak kesimi için icra dairesi tarafından verilen belgeye denir. Aciz belgesi müdür kendiliğinden düzenler isteme gerek yoktur

1) Kesin aciz belgesi;

- ✓ İcra takibi sonuçlandırılır ve alacağın tam olarak karşılanmadığı anlaşılırsa karşılanamayan kısım için alacaklıya verilen aciz belgesine denir
- ✓ İtirazın kaldırılmasını sağlayan belge niteliğindedir
- ✓ Yeniden ödeme emri gönderilmesine gerek yoktur
- ✓ Hacze iştirak olanağı verir
- ✓ **BORÇ ACİZ BELGESİNİN DÜZENLEMESİNDEN İTİBAREN 20 YIL GEÇESİYLE BORÇLUYA KARŞI ZAMANAŞIMINA UĞRAR**
- ✓ **Aciz belgesine bağlanan alacak miktarı için faiz istenemez**

2) Geçici aciz belgesi;

- ❖ Haciz sırasında verilir.
- ❖ TEK SONUCU ,ALACAKLININ İPTAL DAVASI AÇMASINA OLANAK VERMESİDİR

KAMBYO SENETLERİNE ÖZGÜ HACİZ YOLUYLA TAKİP;

- Alacağı kambyo senedine dayanan alacaklı bir seçim hakkına sahiptir. Alacağı için; bu yola başvurabileceği gibi genel haciz yoluyla da takip yapılabilir
- **Genel haciz yoluyla takipte geçerli olan rehine başvurma zorunluluğu kambyo senetlerine özgü haciz yolunda geçerli değildir**
- **Ödeme emrine itiraz süresi 5 gündür. İCRA MAHKEMESİNE**
- Genel haciz yoluyla takip de ödeme emrine itiraz kendiliğinden durdurur. Oysa kambyo senetlerin özgü haciz yolunda ödeme emrine itiraz satıştan başka icra takip işlemlerini durdurmaz
- İtiraz edilmediğinde ödeme emri ve mal beyanında bulunma süresi 10 gündür

İLAMLİ TAKİP;

- ❖ Para ve teminat alacağı dışında bir alacak için takip yapılmadan önce mutlaka mahkemede dava açılıp ilam alınması gerekir

İlam niteliğindeki belgeler;

- 1) Mahkeme huzurunda yapılan sulhler
- 2) Mahkeme huzurunda yapılan kabuller
- 3) İstinaf ve temyiz kefaletnameleri
- 4) Kayıtsız şartsız para borcu ikrarını içeren **düzenleme biçimindeki** noter senetleri
- 5) İcra dairesindeki kefaletler
- 6) Avukatlar ve müvekkilleri tarafından birlikte imzalanan uzlaşma tutanakları
- 7) Taşınmaz zilyetliğine yapılan tecavüzlerin önlenmesi hakkındaki kanun gereğince verilen masrafların saldırıda bulunandan alınmasına ilişkin kararlar
- 8) Baroların para cezasına veya giderlerin ödenmesine ilişkin olan kararları
- 9) Ziraat odalarının giriş ücretleri yıllık aidat ve zamlar ile kesinleşen para cezalarına ilişkin kararlar
- 10) Çiftçi mallarının korun.hakkın.yasa.
- 11) Kamulaştırma kanunun ...
- 12) Mühendis ve mimar odalarının...

Kesinleşmeden icraya konulamayacak ilamlar;

- Boşanmaz soy bağı veya babalık davası sonunda verilen hükümler
- Hakem kararları
- Taşınmaza ilişkin ayni haklara ilişkin hükümler
- Yabancı mahkeme ilamlarının tenfizi hakkındaki kararlara karşı yasa yoluna başvurulursa
- Sayıştay ilamları
- Ceza mahkemesi ilamlarının tazminata ve yargılama giderlerine ilişkin hüküm

*****nafaka hükümleri kesinleşmeden icraya konulabilir*****

İCRANIN GERİ BIRAKILMASI

- ❖ İcra emrini alan borçlunun ilamsız icra takiplerinde olduğu gibi takibe itiraz ederek karşı koyması mümkün değildir. Borçlunun başvurabileceği tek yol icranın geri bırakılmasıdır
- ❖ İcranın geri bırakılması 3 nedenden ötürü istenebilir;1) itfa 2) borçluya süre verilmesi 3) zamanaşımı
İtfa; borçlu icra emrinin tebliğinden sonra borcun itfa edildiğini ileri sürüyorsa bunu yetkili mercilerce resen düzenlenmiş veya onaylanmış ya da icra dairesinde icra mahkemesinde mahkeme önünde alacaklı tarafından ikrar edilmiş olan belgelerle ispat etmesi gerekir. Borçlu iddiasını ispat ederse **İCRA MAHKEMESİ** icranın geri bırakılmasına karar verir
- ❖ Borçlu zamanaşımına dayanarak icranın geri bırakılmasını istiyorsa ispat için belge göstermesi gerekmez

İCRANIN İADESİ

- ❖ Bir ilamın icra edilmesinden sonra icra edilen ilamın bölge adliye mahkemesince kaldırılması ya da **YARGITAYCA** bozulması durumunda kendisine karşı takip yapılan kimsenin hiç ya da belirtilen kadar borcunun olmadığı kesin hükümle saptanması nedeniyle icranın kısmen ya da tamamen eski durumuna döndürülmesidir

İlamlı icranın türleri;

- 1) Taşınır teslimine ilişkin ilamların icrası
- 2) Taşınmaz tahliye ve teslimine ilişkin ilamın icrası
- 3) Çocuk teslimi ve çocukla kişisel ilişki kurulmasına ilişkin ilamın icrası
- 4) Bir işin yapılmasına veya yapılmamasına ilişkin ilamın icrası
- 5) İrtifak haklarıyla gemi üzerindeki intifa haklarına ilişkin ilamın icrası

REHNİN PARAYA ÇEVİRİLMESİ YOLUYLA TAKİP;

- ❖ Yalnızca rehin terimi ipotek ve taşınır rehini kapsamına giren bütün taşınır ve taşınmaz rehinlerini içerir
İpotek terimi;
 - a) İpotekleri
 - b) İpotekli borç senetlerini
 - c) İrat senetlerini
 - d) Gemi ipoteklerini
 - e) Taşınmaz yüklerini
 - f) Teslime bağlı rehinleri
 - g) Ticari işletme rehini
 - h) Hapis hakkını **kapsar.**

****REHNİN PARAYA ÇEVİRİLMESİ YOLUNDA HACİZ AŞAMASI YOKTUR**

- ❖ Taşınır rehininin paraya çevrilmesi yoluyla ilamsız takip; ödeme emrinde takip talebindeki kayıtlarla ödeme süresinin 15 gün olduğu , 7 gün içinde itiraz edilmezse ve 15 gün içinde borç ödenmezse rehinin satılacağı bildirilir

***** Rehinin paraya çevrilmesi yoluyla takipte diğer takiplerden farklı olarak süresi içinde satış istenmezse TAKİP DÜŞER*****

Rehin açığı belgesi; rehinin paraya çevrilmesi yoluyla takipte verilen ve rehinin onun aleyhine bir açıkla kapandığını göstere belgedir.

- Rehin açığı belgesi, bir aciz belgesi değildir
- Alacaklı rehin açığını belgesine dayanarak iptal davası açamaz

İHTİYATİ HACİZ; Para alacaklarına ilişkin doğmuş veya doğacak takibin sonucunun güvence altına alınması için mahkeme kararı ile borçlunun malvarlığına el konulmasını sağlayan geçici bir hukuksal korumadır

- İhtiyati tedbir, en az masrafla ve en çabuk nerde ifası mümkün ise o yer mahkemesinden istenebilir, ancak ihtiyati hacizde yetkili mahkeme genel mahkeme yetkilidir.
- İhtiyati haciz kesin hacze dönüşmedikçe satış olanağı vermez

İhtiyati haciz nedenleri;

- 1) Borçlunun belirli bir yerleşim yerinin olmaması
- 2) Borçlunun taahhütlerinden kurtulmak amacıyla mallarını gizlemesi kaçırması

Konkordatonun onaylanması isteminin reddi durumunda ihtiyati haciz istenebilir(özel neden)

- İhtiyati haciz kararının verildiği tarihten itibaren 10 gün içinde alacaklının ihtiyati haciz kararının yerine getirilmesini istemesi gerekir. Alacaklı 10 gün içinde istemezse, ihtiyati haciz kararı KENDİLİĞİNDEN kalkar ve daha sonra uygulanamaz
- İhtiyati haciz kararına 7 gün içinde itiraz edilebilir

İFLAS HUKUKU;

İflasa tabi kişiler;

- 1)** Tacir
- 2)** Donatma iştiraki(tacir değildir ve tüzel kişiliği yoktur)
- 3)** Komandit ve kolektif şirket ortakları
- 4)** Kamuya yararlı dernekler ticari bir işletme işletseler bile tacir sayılmazlar
- 5)** Konkordato mühleti kaldırılan veya onaylanmayan tamamen feshedilen borçlu
- 6)** Bir bankanın yönetim kurulu veya üyeleri
- 7)** Genel müdür ve yardımcıları

İflas nedenleri;

- ✓ Borçlunun pasifinin aktiflerinden fazla olması tüm malvarlığını tüketmesi ya da borçlarını ödemekten aciz olması genel bir iflas nedeni değildir
- ✓ Borçlu ticaret mahkemesince hakkında iflas kararı verilinceye kadar iflas davası açmış alacaklının alacağını öderse iflastan kurulur. **Ancak ticaret mahkemesinin iflas kararından sonra borçlu iflas davası açmış alacaklının alacağını öderse bile iflastan kurtulmaz.** Bu durumda borçlu bütün alacaklıların alacaklarını ödeyerek veya bütün alacakların muvafakati ile hakkındaki iflas kararı kaldırarak iflastan kurtulabilir

A) Asıl iflas organları;

1) İcra dairesi;

- a) İflas takibinde ilk olarak takibin başlatılacağı yerdir
- b) İflas takip talebini almak
- c) Borçluya iflas ödeme emri göndermek
- d) İtiraz ve şikayetleri alır (ancak ticaret mahkemesi inceler)

Ticaret mahkemesi;

- ❖ Ticaret mahkemesi hakkında yetki sözleşmesi yapılamaz
- ❖ Yetki itirazı her zaman ileri sürülebilir
- ❖ Mahkeme yetkili olup olmadığını kendiliğinden gözetir

Görevleri;

- 1)** İflas davasına bakmak ve iflas kararı vermek
- 2)** İtirazları incelemek ve karar vermek
- 3)** Sıra cetveline itiraz davasına bakmak
- 4)** İflasın kaldırılmasına ve kapanmasına karar vermek
- 5)** Konkordatonun kısmen ya da tamamen feshi istemlerini incelemek
- 6)** İflas içi konkordato teklifinin tasdiki ya da reddi hakkında karar vermek

2) İflas dairesi;

- ✓ İflas dairesi ticaret mahkemesince iflasın açılmasına karar verilmesinden sonra görev alan resmi iflas organıdır
- ✓ İflasın açıldığını gerekli yerlere bildirmek ve ilan etmek
- ✓ Müflisin mallarının defterini tutmak
- ✓ Adi tasfiyede alacaklıları birinci toplantıya çağırarak
- ✓ Birinci alacaklılar toplantısı yapılamazsa iflas idaresi yerine iflas masasını idare etmek
- ✓ Basit tasfiye usulünde tasfiyeyi bizzat yapmak

3) İcra mahkemesi;

- İflas dairesini denetlemek
- İflasta istihkak iddia edilen mal 3.kişinin elinde değilse açılan istihkak davalarına bakmak. Mal 3.kişinin elindeyse istihkak davasına genel mahkemelerde bakılır
- KONKORDATO MÜHLETİ VERMEK
- KONKORDATO KOMİSERİ ATAMAK
- **Kambiyo senetlerine özgü iflas yolunda ödeme emrine karşı yapılan şikayetleri icra mahkemesi değil ticaret mahkemesi inceler**

4) Bölge adliye mahkemeleri

B) Özel iflas organları;

1) Birinci alacaklılar toplantısı;

- ❖ Adi tasfiye ilanı ile alacaklıların adi tasfiye ilanında belirtilen yer gün ve saatte toplanmasına denir. Birinci alacaklar toplantısına iflas müdürü başkanlık eder
- ❖ *Birinci alacaklar toplantısı yapılamazsa, durum tutanakla saptanır ve bu durumda İFLAS DAİRESİ ikinci alacaklılar toplantısına kadar İFLAS İDARESİ nin görevlerini yapar*
- ❖ temel görevi ; iflas idaresine üye adaylarını seçmek
- ❖ İflasın tasfiyesi için acele kararları vermek

2) İflas bürosu;

- ❖ Birinci alacaklılar toplantısına başkanlık eden iflas müdürü ile alacaklı oldukları tercihen ellerinde noter veya ipotek senedi gibi resmi senetle sabit olan kişilerden oluşan özel iflas organıdır
- ❖ Görevi; birinci alacaklılar toplantısında kullanılan oyların geçerli olup olmadığı hakkındaki uyuşmazlıkları çözmektir

3) İflas idaresi;

- ❖ İflas masasının yasal temsilcisidir
- ❖ İflas dairesinin denetimi altındadır
- ❖ İflas masasını tasfiye eder
- ❖ Masa mallarının korunmasını sağlamak
- ❖ Müflis adına gelen mektupları açmak
- o İflas ödeme emrinde borçlunun MAL BEYANINDA BULUNMA ZORUNLULUĞU YOKTUR
- o İflas davası ödeme emrinin borçluya tebliğinden itibaren 1 yıl içinde açılmalıdır.
- o Borçlunun iflasına karar verilebilmesi için alacaklının mutlaka ticaret mahkemesinde iflas davası açması gerekir
- o İflas davasının geri alınabilmesi için borçlunun rızası gerekir

Depo kararı; iflas takibi kesinleştikten sonra alacaklıların iflas davasına müdahil olarak katılmaması veya itirazlarının yerinde görülmemesi durumunda ticaret mahkemesi tarafından iflasa tabi borçluya borcunu ödemesi için verilen ek süredir

****TİCARET MAHKEMESİ BORÇLUNUN İFLASINA KARAR VERİLDİĞİ AN İFLAS AÇILMIŞ OLUR****

- İflasa karar verilmesinden sonra iflas davasından feragat geçersizdir
- Ticaret mahkemesince verilen iflas kararına karşı tebliğ tarihinden itibaren **10 gün içinde İSTİNAF** yoluna başvurulabilir
- İflas kararına karşı yasa yoluna başvurulması iflasın ilanına ve masanın oluşturulmasına engel değildir. **ANCAK İKİNCİ ALACAKLILAR TOPLANTISI İFLAS KARARI KESİNLEŞMEDİKÇE YAPILAMAZ**

Kural olarak borçlu iflasını istemek zorunda değildir; ancak iki hale zorunluluk vardır:

- 1) Borçlunun malvarlığının yarısını haciz konulup geri kalanın da borçlunun mevcut ve bir yıl içinde muaccel hale gelecek borçlarını ödemeye yetmemesi
- 2) Sermaye ortaklıklarının pasifinin aktifinden fazla olması

((borca batık olma durumu gerçek kişiler için doğrudan iflas nedeni değildir))

İFLASIN ERTELENMESİ; borca batık durumda olan sermaye ortaklıkları ve kooperatiflerin kendileri ve alacaklılarının önerdiği iyileştirme projesinin mahkemenin vereceği süre içerisinde uygulanmasıyla , borca batık durumdan kurtulmaları ve haklarında iflas kararı verilmesini önleyen bir yoldur

Koşulları;

- Borca batık olma
 - Ortaklık veya kooperatifin mali durumun iyileştirilmesi projesi
 - Olağanüstü mülhletten yararlanılmamış olması
 - Giderlerin peşin olarak ödenmesi
- ⊗ İflasın ertelenmesi süresi azami **1 yıldır**. Ancak uzatma süreleri **4 yılı** geçemez
- ⊗ Erteleme kararı ile birlikte mahkeme kayyım atanmasına karar verir. Kayyım konkordato komiserinden farklı olarak İCRA MAHKESİNİN DEĞİL, İFLASIN ERTELENMESİNE KARAR VEREN TİCARET MAHKEMESİNİN DENETİMİNE tabidir.
- ⊗ Kayyımın verdiği zararlardan dolayı devlet sorumlu değildir
- ⊗ Erteleme süresi içinde taşınır ve taşınmaz ve ticari işletme rehiniyle güvence altına alınmış alacaklar nedeniyle rehinin paraya çevrilmesi yoluyla takip başlatılabilir. Muhafaza tedbirleri alınamaz, rehinli malın satışı istenemez
- ⊗ Erteleme süresi içinde iflas davası dışında dava açılabilir veya açılmış davalar devam edilebilir

İflasın hukuksal sonuçları;

- İflasın açılması ile müflisin haczedilen tüm mal ve hakları bir topluluk oluşturur ve buna **iflas masası** denir. İflasta masa malları üzerindeki tasarruf yetkisini masanın yasal temsilcisi olarak **iflas idaresi** kullanır
- Müflis tasarruf işlemleri yapamaz. Ancak borçlandırıcı işlem yapabilir. *Örneğin müflis masaya dahil bir mal için satış veya kira sözleşmesi geçerlidir. Ancak müflis masa malları için yaptığı sözleşmeden doğan borcunu yerine getirerek malı teslim edemez*
- İflasın açılması yani ticaret mahkemesinin iflas kararı vermesi ile iflasın ilanı arasındaki dönemde istisnai 3 durumda yasa üçüncü kişilerin iyi niyetini korumuştur;
 - 1) Müflisin bir bono veya poliçe bedelini ödemesi
 - 2) İflasın açılmasından sonra müflis hiçbir ödeme **kabul edemez**. Müflise ödemede bulunan kimse de müflisin alacaklarına karşı ancak masaya giren para veya kıymet oranında borcundan kurtulur. Müflisin bir borçlusu iflas ilan edilmeden önce iyi niyetli olarak borcunu müflise ödemişse iflas mamasına karşı da borcundan kurtulur
 - 3) Emtiyayı temsil eden senetlere dayanarak iyi niyetli kazanım
- **İFLAS AÇILMASINDAN ÖNCE MÜFLİSE KARŞI BAŞLAMIŞ OLAN TAKİPLER İFLASIN AÇILMASI İLE KURAL OLARAK DURUR**

İflasın açılması ile durmayan takipler;

- a) Rehinin paraya çevrilmesi yoluyla takipler
 - b) Çocuk taksimi ve çocukla kişisel ilişki kurulmasına ilişkin ilamların icrası
- İflas tasfiyesi sırasında müflise karşı yeni takip yapılamaz
 - **HUKUK DAVALARI İFLASIN AÇILMASI İLE DURUR. ANCAK DAVALARIN DÜŞMESİ SÖZ KONUSU DEĞİLDİR**
 - **İFLASIN CEZA DAVALARINA HİÇBİR ETKİSİ YOKTUR**

- Duran davalara **İKİNCİ ALACAKLILAR TOPLANTISINDAN 10 GÜN SONRA** devam edilebilir

İflasın açılmasına karşı duymayan davalar;

- a) Nafaka davaları
- b) Ceza davaları
- c) Evlenmeye ve kişisel durumlara ilişkin davalar
- d) Vücut üzerinde ortaya çıkan tazminat davaları
- e) Rehinin paraya çevrilmesi yoluyla takipler hakkında açılan hukuk davaları
- f) Onur şeref ve saygınlığa saldırıdan doğan davalar

- ❖ Adi iflas türk hukukunda suç değildir. Müflisin kusuruna dayanmayan iflas türüdür. Türk hukukunda taksirli iflas bir suçtur, tacir olmanın gerekli kıldığı dikkat ve özenin yerine getirilmemesi dolayısıyla iflasa neden olunmasıdır(**sulh ceza mahkemesinde bakılır**). Taksiratlı müflis banka yöneticisi ve aracı kurum yönetici olamaz,avukat ve noter de olamaz.
- ❖ Türk hukukunda dolanlı iflas bir suçtur, ağır ceza mahkemesinin görevine girer. Devlet memuru milletvekili, yedek subay belediye başkanı, meclis üyesi, köy muhtarı ve ihtiyar heyeti üyesi de olamaz

Müflisin borçları;

- ✗ İflasın açılmasıyla henüz vadesi gelmemiş olan alacaklar iflas kararı ile birlikte muaccel hale gelir. Ancak bunun iki istisnası vardır; 1) müflisin taşınmaz mallarının rehini ile garanti altına alınmış alacaklar iflasın açılmasıyla muaccel hale gelmez vadeleri beklenir 2) müflis ile birlikte müşterek borçlu veya kefil varsa alacak bu müşterek borçlu veya kefile karşı muaccel olmaz
- ✗ Müflisin borçları muaccel hale gelir ancak alacakları muaccel hale gelmez
- ✗ *İflasın açılmasıyla müflisin borçları hakkında zamanaşımı kesilmez. Bir iflas alacağı için zamanaşımın kesilmesi için alacaklının alacağını iflas masasına yazdırması gerekir*

İflas idaresi masa yararına uygun görürse konusu para alacağı olmayan alacakları bir iflas alacağı olarak ödemek yerine borç konusu şeyi aynen ifa etmeyi tercih edebilir, buna **masanın sözleşmeye girmesi** denir

İflasta tasfiye ;

- ✗ Tasfiyeye hazırlık dönemi üç temel aşamadan oluşur. İflas masasının oluşması defter tutulması ve tedbir alınması ve son olarak tasfiye biçiminin belirlenmesi
- ✗ İflas masası; iflasın açılması ile borçlunun haczedilebilen tüm mal ve haklarının oluşturduğu topluluktur. İflas masasının oluştuğu an iflasın açıldığı** andır

İflas masasına giren mal ve haklar;

- Miras ve bağışlama, şans oyunları gibi kazanımlar
- Mülkiyeti borçluya ait olan rehin mallar iflas masasına girer ancak mülkiyeti 3.kişilere ait olan mallar girmez
- Müflisin iflasın açılmasından sonraki elde ettiği **ÜCRET masaya girmez**
- Haczedilebilir tüm malları

Tasfiye usulünü İFLAS DAİRESİ belirler

BASİT TASFİYE;

- ❖ İstisnai bir tasfiye usulüdür. Masada mal bulunmasına karşı bu malların değerinin adi tasfiye giderlerini karşılayamadığı durumlarda başvurulur
- ❖ İflas dairesi karar verir
- ❖ İflas idaresi oluşturulmaz onun görevini iflas dairesi yerine getirir
- ❖ Alacaklılar toplantısı da yoktur
- ❖ İflas dairesi burada da sıra cetveli ve daha sonra bir pay cetveli yapar, alacağını tam olarak alamayan alacaklılara aciz belgesi verir

ADİ TASFİYE;

- ❖ Asıl tasfiye usulüdür
- ❖ Adi tasfiyeye bir ilan ile başlanır ve bu ilan iflas dairesinin adi tasfiyeye karar vermesinden itibaren 10 gün içinde yapılır
- ❖ Adi tasfiye ilanı ile alacaklıların adi tasfiye ilanında belirtilen gün ve saate toplanmasına birinci alacaklılar toplantısı denir
- ❖ **BİRİNCİ ALACAKLILAR TOPLANTISI YAPILAMAZSA DURUM TUTANAKLA SAPTANIR VE BU DURUMDA İFLAS DAİRESİ İKİNCİ ALACAKLILAR TOPLANTISINA KADAR İFLAS İDARESİNİN GÖREVİNİ YAPAR**

İFLASTA İSTİHKAK DAVASININ KONUSU YALNIZCA ""MÜLKİYETTİR""

Sıra cetveline itiraz davası iflasa karar veren yerdeki ticaret mahkemesinde açılır. 15 gün içinde açılmalıdır. Ayrıca iflas idaresi 3 ay içinde sıra cetvelini düzenler

- ✗ İflasta haciz yolu ile takipten farklı olarak taşınmazlar da alacaklılar karar verirse pazarlık suretiyle satılabilir
- ✗ İflasta haciz ve rehinin paraya çevrilmesi yoluyla takipten farklı olarak satış için alacaklıların istemine gerek yoktur

PAY CETVELİ; iflas masasına giren malların bedeli tamamen tahsil edildikten ve sıra cetveli kesinleştikten sonra iflas idaresince düzenlenen ve bütün alacaklılara düşen iflas hisselerini gösteren cetveldir. Pay cetveli kesinleşmeden kesin dağıtmaya geçilmez. 7 gün içinde pay cetveli ve son hesaba karşı şikayet yoluna gidilebilir. Son olarak paraların dağıtılması yapılır

İflasta aciz belgesi;

- ✗ Yalnızca kesin dağıtma sonucu verilir. Geçici dağıtma sonucu verilmez
- ✗ Yalnızca iflas alacaklılarına verilir, masa alacaklılarına verilmez
- ✗ Yalnızca kesin aciz belgesi verilir
- ✗ İflastaki aciz belgesini **iflas idaresi** düzenler hacizdeki aciz belgesini **icra deiresi** düzenler
- ✗ Bu aciz belgesi alacaklıya iptal davası açma yetkisi vermez
- ✗ İflas aciz belgesine dayanarak müflis borçluya 1 yıl içinde takip yapılması durumunda müflis borçluya yeniden ödeme emri gönderilmesi gerekir

İFLASIN KAPANMASI; iflas tasfiyesi, paraların kesin dağıtılması ve alacağını alamamış olan alacaklılara aciz belgesi verilmesi ile sona erer. Ancak iflas tasfiyesinin sona ermesiyle iflas KENDİLİĞİNDEN KAPANMAZ. İflas idaresi , ticaret mahkemesinden ister

- ✗ İflasın kapanması ile müflisin müflislik sıfatı kalkmaz. Kalkması için itibarının yerine getirilmesi istemesi gerekir.(istemi müflis yapar eğer ölmüşse mirasçılarından biri)

İFLASIN KALDIRILMASI; İflas tasfiyesi devam ederken alacaklıların istemlerini geri alması veya müflisin bütün borçlarını ödemesi ya da konkordatonun onaylanması üzerinde müflis hakkındaki iflas kararının **TİCARET MAHKEMESİNCE** verilmemiş sayılmasıdır(BU DURUMDA MÜFLİS KENDİSİ İSTER)

****KONKORDATONUN ONAYLANMASI DURUMUNDA İFLASIN KALDIRILMASINI İFLAS İDARESİ İSTER.**

Konkordato; bir borçlunun belirli bir zaman dilimi içerisinde tüm adi borçlarını öngörülen nitelikli çoğunlukla alacaklıları tarafından kabul edilmiş ve yetkili makamca onaylanmış olan teklifi doğrultusunda ve kendisi için elverişli koşullar çerçevesinde ödemesini mümkün kılan bir hukuksal kurumdur

İFLAS DIŞI(ADI) KONKORDATO;

- İflasa tabi olmayan borçlularla iflasa tabi olup da henüz iflas etmemiş borçluların teklif ettiği konkordatodur
- İflasa tabi olmayan kişiler için konkordato her durumda iflas dışıdır
- Teklif **İCRA MAHKEMESİNE** verilir
- Konkordato mühleti en çok 3 ay sürer. En fazla 2 ayı geçmemek üzere uzatılabilir
- Konkordato mühleti içinde borçluya karşı kural olarak takip yapılamaz
- İhtiyati haciz kararları uygulanamaz

Yasak işlemler;

- 1) Rehin ve ipotek kurmak
- 2) Taşınmaz satmak(taşınır satılabilir)
- 3) Kefil olmak
- 4) Karşılıksız kazandırmalarda bulunmak

*****Mühletin kaldırılması kararı kesinleşip ilan edilmesinden itibaren 10 gün içinde alacaklılardan her biri borçlu iflasa tabi olmasa bile borçlunun doğrudan iflası istenebilir**

İFLAS İÇİ(İFLASTAN SONRA) KONKORDATO;

- ❖ Konkordato mühleti yoktur
- ❖ Konkordato komiseri atanmaz
- ❖ Teklif **İFLAS İDARESİNE** VERİLİR, ticaret mahkemesi onaylar

